

Foaia

pentru

Minte, Anima si Literatura.

N°. 22.

Marti 24. Maiu

1860.

Dreptulu clerului la sinode.

In timpurile acestea toti amicii sinódeloru besericesci de pre aici incepuramu a ne nutri cu o sperantia cu multu mai mare de catu pene acum: cumca capii besericiloru nóstre, ca nisece pastori buni, carii si cunoscu oile sale, le iubescu, si le voiescu fericirea, patrunki de starea cea trista, si apusa a clerului nostru, si inflacarati de zelulu celu santu alu infloririi culturai morale si religioasa a credinciosiloru respectivi, basati pe canónele s. besericeii, care demanda, ca in totu anulu se se tiena sinóde besericesci, in puterea articulu al 4-lea de sub lit. e) a conventiunei intre Em. Sa pontificele dela Roma: Piu alu IX-lea, si Sacrat. c. r. apost. Maiestate Franciscu Iosifu I Imperatulu Austriei, (care articulu da putere arhiepiscopiloru, episcopiloru, de a conchiema si a tiené concilii provinciali si sinóde diocesane, dupa norma S. S. canóne), toti cu puteri unite voru lucra cu tóta energia, ca dupa atatea rugari sincere, dupa atatea suspine dureróse si vaiete amare a le clerului nostru se se tiena sinodu, pentru inaintarea moralitatii si a culturai, pentru binele besericiloru nóstre, si al clerului nostru; toti amicii sinódeloru besericesci depre aici cu glasu mai ianaltu si mai ageru, ca pene acum in tóte partile nóstre resuna: e tempu, ca se mai avemu sinodu, pentru ca acésta e si voia lui Dumuedieu, ca clerulu nostru dupa simbolulu prea bunului nostru Imperatu cu puteri unite (viribus unitis), cu amóre, cu intieleptiune consultanduse in sinodu, si lapadanduse de tóte interesele particulari se vindece ranele cele numeróse ale besericeii nóstre, ca se puna inaintarei cul-

turei morale si relegiose temelia tare prin organizarea scólororu dupa cum pretindu inaltele c. r. renduei date pentru scóle, ca se lucre in sinodu cu puteri unite pentru usiurarea jugului miseriei, sub care preotii nostri ministrii lui I. Christosu, dascalii poporului, directorii scólororu populare pre lunga servitiile cele multe, in multe locuri mai alesu pre aici cu unu venitu mai pucinu de catu al servitoriloru intr'o stare deploranda gemu lipsiti de caviinciosulu modu de a trai; si ca prin lucrarile cele intielepte conducátore la scopu in sinodu se deie cleru nostru dovedi la lume, ca 'si pricepe misiunea sa cea santa, si ca in adeveru si corespunde chiamarei sale celei maretie, sante si salutare staturiloru. Candu inse de o parte clerulu nostru pe dreptu in sensulu S. S. canóne pretinde, ca se i se implinésca dorintiele cele ferbinti salutare de atatea ori manifestate in privintia sinódeloru besericesci; candu clerulu nostru prea bine cunoște, cumca numai singuru sinodulu e mediulu acelu, prin care putemu esi din labirintu, in care ne aflamu mai alesu in privintia educatiunei tenerimei, cumca numai sinodulu e magnetulu acelu, care naia culturai morale si religiose a credinciosiloru besericeii nóstre in marea cea viforósa a pedeceloru si a greutatiloru o póte fora naufragiu conduce la portulu celu doritu; atunci dicu de alta parte contrarii sinódeloru besericesci, si ai culturai nóstre de pe aici, carii ar vrea, ca prin neuvire, prin neconcentrarea puteriloru clerului in sinóde se ne remana casa ferecurei nóstre needificata in confesiune ca si turnul Vavilonului, carii vreau, ca se totu astep-tamu pene ce voru trece tóte pedecele, asemenea rusticului ce sede si astépta pene ce va decurge apa riului, apoi se treaca riulu; cu unu cuventu

unii voitori de reu ai nostri de pe aici de alta parte insuflati de spiritulu intunerecului dicu: ca nu ar fi de lipsa se aiba clerulu nostru nici unu sinodu, pentru ca capii besericiloru năstre sunt singuri chieamati spre a governa beserica, si ei potu derege trebile besericesci in sinodu provincialu, si nu au lipsa de cleru in sinodu. In contra acestoru fii ai intunerecului, ce nu cunoscua ranele năstre, nu estima santienia santeloru canone, marturisimu cu tôte convingerea, cumca capii besericeloru trebue se gubernedie beserica loru incredintiata, in contielegere cu clerulu, precum in sinodele provinciali, asia si in sinodele diecesane; pentruca precum capulu in trupulu omului fora impreuna conlucrarea corespondentia a tuturor membriloru essentiali, a trupului, nu pôte sasi faca functiunile sale dupa legile organismului trupului, asia nici episcopii, capii besericiloru nu potu singuri in tōta privintia se guberneze beserica loru incredintiata fora contielegerea clerului, preotiloru respectivi, carii sunt membri constituantii essentiali ai statului ecclesiasticu, dela I. Christosu renduti in sensulu santei scripturi: „Si pre unii au pusu Dumnedieu in beserica, antaniu pre apostoli, a doa pre proci, a treia pe dascali, (preuti) 1. Cor. c. 12, v. 29,“ carii dupa cum scrie marele apostolu Pavelu 1 Cor. c. 12, v. 27: „Eara voi sunteti trupulu lui Christosu,“ toti facu unu trupu morale al lui Christosu, alu carui trupu capu este episcopulu, care, dupa cum scrie totu apostolulu Pavelu 1 Cor. c. 12, v. 20: „Eara acum cu adeveratu multe madulari, era unu trupu, si nu! pôte dice ochiulu manei, nu amu lipsa de tine si earasi capulu picioroloru, nu amu lipsa de voi;“ nu pôte dice: nu amu lipsa de cleru in sinode, nu, pentru ca guberniulu besericescu nu e datu numai capiloru besericiloru, ci este datu acela si clerului, preotiloru, precum a cunoscutu chiaru si SS. apostoli, carii cu presbiterii in saboru au facutu hotariri in cele ponderose, precum a cunoscutu Ioanu gura de auru, care dice: „Nam et Presbyteri docendi suscepere munus, et Ecclesiae Praefecturam, ac quaecunque de Episcopis dixit Paulus, eadem et Presbyteris conveniunt,“ si precum a cunoscutu totudeasuna beserica salvatorinlui genului umanu, Isusu Christosu. De unde deca si clerulu, preutii, (prin reprezentantii sei) au parte la gubernu besericescu, capii beseri-

cloru, episcopii trebue in contielegere cu clerulu pre calea reprezentatiunei, precum in sinodele provinciali, asia si in sinodele diecesane se guberneze besericile respective; precum recunōsce si S. Hieronimu scriindu: „Sicut ergo Presbyteri sciunt se ex Ecclesiae consuetudine ei, qui sibi praepositus fuerit, esse subiectos, ita Episcopi noverint se magis consuetudine, quam dispositionis Dominicae veritate Presbyteris esse majores, et in communi debere Ecclesiam regere“ (com. in C. 1 contra Tit. c. 4 p. 1 p. 413), si asia capii besericiloru in unire cu clerulu cum diseiu trebue se tiena sinodele prescrise in santele canone, caci netienenduse acele, se vatama s. canone; si precum din netienerea sinodeloru mai de multu s'au nascutu forte multu reu in beserica lui I. Christosu, dupa cum se plange conciliulu ecumenicu alu 4-lea dela Calcedonu, (Cor. 19 „Pervenit ad aures nostras, quod in provinciis a canonibus, statuta Episcoporum concilia minime celebrentur, et quod inde multae, quae correctione opus habent, ecclesiasticae res negliguntur“), dupa cum se plange sinodulu Toletanu a 4 can. 3 („Nulla pene res mores ab Ecclesia Christi magis depulit, quam sacerdotum negligentia, qui contemtis canonibus ad corrigendos ecclesiasticos mores sinodum facere negligunt“), si dupa cum cunōsce si Benedictu alu 14-lea Pontificu romanu (livr. 1 c. 2 despre sinodele diecesane) recitandu cuvintele sinodului toletanu aci aduse; asia si acum din netienerea sinodeloru prescrise, se nascu rele nenumerate in s. beserica, nemultiamire in cleru si cu mare dauna a culturei se conturba ordinea besericesca in sensulu urmatorieloru cuvinte ale conciliulu provincialu dela Colonia din an. 1549: „Ecclesiae salus, terror hostium eius, et fidei cath. stabilimentum sunt sinodi, quos etiam rectissime corporis Ecclesiae nervos dixerimus; neglectis enim sinodis non aliter ordo ecclesiasticus defluit, quam si corpus humanum nervis solvatur.“

Dupa ce din pene aci insiratele, din corespondentie publicate pentru necesitatea tienerii sinodeloru si in beserica năstra, si din giurstarile cele nefavoratōre starei clerului nostru si culturei morale si religiose, pentru care, ne dōre anima, si ne plange sufletulu, putemu destulu de chiaru intielege necesitatea tienerii sinodului,—in capetu mai a daugu, cumca sinodele diecesane, care precum in

biserica romano-cat., dupa hotarirea conciliului Tridentin (Sess. 24, c. 2 de Reform.: „Sinodi dioecesanæ quotannis celebrentur, quod si in his tam metropolitani, quam Episcopi negligentes fuerint, paenas sacris canonibus sancitas incurrant); asia si in beserica noastră unita dupa datina basata pe santele canóne, aprobată de Pontificii romani, si Domnii Ardélului, practisată in beserica noastră de sute de ani, in totu anulu trebuie se se tiena, vinu a se tiené inainte de sinódele provinciali, caci acésta este in beserica crescina datina cea vechia, de a tiene sinóde diecesane, cum eunósee si Uchanszky Jacobu Archiepiscopu, (la Hartzheim concil. Germ. tom. 7 p. 877), si alti mai multi; acésta cere ponderositatea obiectelor sinódelor provinciali, care obiecte antaiu trebuie in sinódele diecesane bine venturate, lamurite si pregatite; acésta pretinde dreptulu clerur. diecesane, celu au la gub. bisericescu; acésta postesce si modalitatea reprezentatiunii clerurilor in sinódele provinciali. Despre adeverulu acestei asertiuni convinganduse invetiatiulu Tomosinu a disu: „Multo præstabilius est, ut eo potius insinuentur annua illa duo concilia provinciae a nicensis commendata patribus ita fuisse, ut suae singulis præirent sinodi dioecesanæ vel commendandis decretis, quae in concilio provinciae statuerentur, vel iisdem, postquam statuta fuissent, promulgandis.“ (Vetus et nova Eccles. disciplina p. II. l. III, c. 75 n. 8.)

Noi nu credemu, ca inaltulu gubernu facia cu noi cei mai credintiosi tronului ne va denega dreptulu de a ne aduna in sinodu séu ne va impedece alu exercita; cace din partene n'are a se teme de nice o neordine, nice de slabirea beserice; ei déca ne e parinte bunu, ne va indemna spre a ne consolida pentru binele eternu si alu tronului. —

Hatiegu, in 1. Maiu 1860.

Gavriele Popp,
vicariu.

Blasiu, in diu'a Inaltiarei D.

Dupa cele publicate in Nrulu Gazetei 18 din an. c. au mai incursu in folosulu museului scolasticu de aici: Dela Dn. Ioane Munteanu parocu in

Sarco d'n Ungaria 5 fr. 50 cr. v. a.; dela D. Georgiu Popu c. r locuteunte superioru in regim. marelui duce de Baden, 5 f. 1 cr. v. a., si dela D. G. Filipu practicante de advocatura in Clusiu 5 fr. pre lenga urmatori'a adresa:

„M. st D.! Mi pare reu, ca pentru inaintarea literaturii romane si benelui comune nu potu face atata, catu nu facu aceia, ce ar puté face. Eu stau marginitu la unu venitu anuale mesuratu dupa giurstarti, si numai pastrandu potu purtá spesele, ce se postescu pentru una casa grea. Cu tóte aste inse, din pucinu numai pucinu potu oferi si eu pentru folosulu museului. Primiti dar' de astadata aci alaturatii 5 fr. v. a., ce-i oferezu din anima curata, in cugetu bunu, cumca totu patriotulu va starui asi implini detori'a sa facia cu dulcea noastră natiune, si a respalti ostenelele traducerei legii industriarie.

Cu ocasiunea ast'a nu potu a trece cu vederea si a nu ve descoperi mirarea ce m'a aflatu, cetindu in Nr. 18 alu Gazetei, cumca din partemi s'a tramisu tctu pentru museu unu mocusiu. Marturisindu adeverulu, cu dorere trebuie se diça: ca studiulu scientieloru naturali in prea pucina mesura mi l'amu potutu insusi; dein cauza ca in curgearea aniloru miei scolari nu s'a propusu. Apoi acum amu de a me ocupa cu studiele juridice, si asia póte ca nece eu amu potutu face lamurita deosebire intre mocusiu si mosiusu. Pentru aceea dara, fora a voli, ca dóra se ve dau ceva inviatiune intru cercarea obiectelor, ce ve vinu la mana *), — sum indresnetiu a ve rogá, ca se cercati mai de amenuntulu, si se ve convingeti, óre mosiusu séu mocusiu e, ce am tramisu? pentru ca eu chiaru mocusiu amu lasatu a se procura, si póte ca m'a insielatu englezulu, dela carele l'amu luat. Postescu din anima inavutirea institutului salutaru etc. Clusiu, 20. Maiu 1860. G. Filipu.“

Nu scimu ce voiti a intielege prin mocusiu, si ce prin mosiusu? Noi scimu ca mokus in limb'a

*) Tocma ne rogamu de inviatiune, in ceea ce se referesce la numirile populari dein diverse tienuturi, ca se putemu formá o nomenclatura natiunale a obiectelor naturali, pre lunga cea científica; dupa cum au si alte popora inaintate.

magiara se numește unu animalculu sprintenu din familia rodietorielor (rosores), ce se afla mai în toate pădurile noastre, și caruia romanii în cea mai mare parte a Transilvaniei i dicu ve veritia (numire slavona), lat. Sciurus vulgaris Lin.; asemenea a-lu numește și Dn. Bielz în Fauna sa. Ear' mosiusu său mai bine moschus (Moschus moschiferus! Lin.) e unu animalu din familia cerbiloru (cervina), ce semena cu o capriora, se afla prin muntii celi mai înalți ai Asiei, și presteza moschulu său pesm'a, dintr'o pungulitia ce o are aprópe de buricu.

Animalulu tramisu de Dv. e dein famili'a purosoloru (marsupialia), dein genulu Phalangista, precum l'amu potutu cam cu greu determina, dupa dentatiune și talpele pietioreloru, fiindu esemplariulu învechitu, gura tare încelestata și unghiele rose. Nu amu potutu inse, din lips'a unoru descrițiuni mai ample său a unoru icóne bune, se-lu determinu cu securitate, de care specie se tiene: de Ph. vulpina Schaw. Ph. ursina Temm. său de Ph. chrysorrhoeas Temm. din insulele moluce. Dupa ce l'am mesuratu am aflatu ca are una urma și optu degete în lungime, afora de códa; ér' cód'a singura mesura 13 degete, — și de aci amu conchisu, ca se tiene de cea din urma ad. de Phalangista chrysorrhoeas Temm.; celelalte fiindu cu multu mai mari.

Afora de ofertele în bani publicate pen' aci, au mai încursu la museu și alte oferte în natura, cari se voru publica cu alta ocașiune.

Aci adaogemu on. publicu contributoriu spre orientare, cumca totu ce se tramite pre sém'a museului, se se adreseze de aci înainte nu subscrisului, ci Dn. directoriu gimnasiale și canonicu Tim. Cipariu, — și, obiectelor naturalu se li se alature numirile populari ori vulgari ale tienutului în care s'au aflatu, de cele scientifiche vomu îngriji noi; asemenea se se alature numele locului, unde s'au aflatu, precum și numele tramitietoriului.

S. Mihali.

Postscriptum. Prin acésta se provoca Dn. V. St. Aradaniulu, caruia i s'au tramisu de aici 61 fr. 20 cr. val. austr. Prenumeratiune la „Pros'a populare“ ce promise în Nr. 3 alu Foiiei, ca va da lumina, — ca se declare cumu-i sta lu-

crulu cu acea editiune; pentru ca se nu remana eulegatoriulu prenumeratiunei compromisu înainte prenumeratoriiloru. —

Din Бѣковина, 20. Маѣ 1860.

Din кѣра постръ стръватъ преа пѣдине дѣштинцѣри не ариеле пѣвличитѣи деспре врео Івкраре комзѣ цѣнтѣивъ ла пѣнтѣчѣнеа интереселоръ комзѣ а ле патрией, пѣчѣнѣи шѣ але вѣсерѣчей. О старе ачѣста кѣ атѣта маѣ дѣреросъ, кѣ кѣтѣ нѣ не афлѣмъ дѣнкъ дѣ старе съ о сѣмѣмъ не дѣплѣнѣ! Дар' не де алтѣ парте трѣвѣе рекзпоскѣтѣ, кѣ дѣтр'астѣ старе не аъ дѣсѣ трѣстеле шѣ фаталеле дѣпрецѣрѣри але трѣкѣтѣлѣ фѣрѣ дѣвѣина постръ шѣ не цѣнѣ дѣнкъ шѣ астѣзѣ дѣмпѣлѣдѣ. Ера анзлѣ 1777 знѣ тимпѣ кѣндѣ неажѣнса тѣестрѣе дѣаволѣскѣ шѣ фанариотѣкѣ дѣтр'знѣ рѣстѣмпѣ де 63, де ани (1714—1777) пѣдѣшѣсе шѣ стѣнѣсесе тотѣ сѣмѣврѣлѣ десволѣчѣнѣи морале, рѣлиѣиосе шѣ пѣчѣзнале. Дѣвѣдѣторѣи шѣ даскалѣ стрѣнѣи п'аъ черкатѣ ниѣ ода-тѣ шѣ нѣ черкѣ ниѣ дѣ зѣоа де астѣзѣ, ка съ десволѣте дѣ ромѣнѣи фѣрѣшѣтеле сѣмѣемѣнтѣе пѣчѣзнале шѣ морале; шѣ дѣн контра с'аъ невоитѣ шѣ се невоескѣ дѣн тотѣ пѣтерѣле, ка съ ле пѣдѣшѣе ачѣлеа шѣ съ ле стѣнѣгъ, съ не деспѣтѣрезе шѣ съ не деспѣчѣзналѣсезе кѣ тотѣлѣ. Дѣтр'астѣ старе не афлѣмъ поѣ кѣарѣ шѣ пѣнѣ астѣзѣ маѣ мѣлѣтѣ маѣ пѣдѣнѣ: шѣ астѣзѣ дѣнкъ се афлѣ дѣвѣдѣчѣнеа шѣ едѣкѣчѣнеа тѣнерѣлоръ поштрѣ тотѣ дѣ тѣнеле стрѣнѣилоръ шѣ дѣ цѣмѣнасѣлѣ дѣн Черпѣвѣдѣи, шѣ дѣ че ле маѣ тѣлѣе шѣколѣ нормале, шѣ дѣнѣ ачѣеа не ла тотѣ знѣверсѣтѣдѣле, не знѣде се дѣкѣ знѣи дѣн тѣнерѣи поштрѣ съ дѣвѣе дѣрѣтѣрѣле, профѣсѣра, медѣчина, полѣтехѣника ш. а., се афлѣ шѣ се трѣпѣтѣлѣ тотѣ дѣ лѣтѣва стрѣнѣ; ва дѣнкъ фѣндѣкѣ шѣ профѣсорѣи поштрѣ де не ла шѣколѣле нормале-пѣчѣзнале шѣ дѣла чеа теолоѣгѣкѣ шѣ-аъ кѣпѣтѣтѣ едѣкѣчѣнеа шѣ дѣвѣдѣтѣра тотѣ пѣмаѣ ла стрѣнѣи; де ачѣеа кѣарѣ шѣ ачѣшѣтѣа дѣнкъ сѣнт невоидѣ фѣрѣ копшѣтѣнѣца лоръ врѣндѣ неврѣндѣ съ не деа знѣ фѣлѣс де дѣвѣдѣтѣрѣ шѣ едѣкѣчѣне стрѣнѣ. Де ачѣи вѣне, кѣ сѣмѣемѣнтѣе пострѣ сѣнт стрѣне де фѣнѣца постръ шѣ де фолосѣлѣ пострѣ. —

Аша вѣнѣ оръ дѣ прѣвѣнѣца цѣмѣнасѣлѣи пѣнарѣи де опѣтѣ класе, кареле аре съ се дескѣдѣ ла Сѣчѣева дела томпѣ дѣколо, кареле се ва сѣсѣдѣне дѣн фолдѣлѣ рѣдѣцѣнѣи шѣ пѣнтрѣ ачѣеа ва пѣрѣта пѣмеле де цѣм-

насиѣ конфесионалѣ аѣ бесеричеѣ дрептѣ крединчѣ се рѣсъритене, — дн прѣвѣнда ачествѣ ѡмпасиѣ, зѣкѣ, допнште опѣнѣзнеа фѣрескѣ, сѣжнтѣ шѣ дрѣптѣ, ка сѣ фѣз рѣмѣнескѣ шѣ сѣ пропѣзнѣ днтрѣжнскѣ рѣмѣнште; кѣ тѣте ачестеа се аѣлѣ днкѣ преоѡѣ кѣарѣ шѣ рѣмѣнѣ, карѣ зѣкѣ, кѣ ар фѣ маѣ вѣне, сѣ се пропѣзнѣ дн ачелѣ ѡмпасиѣ тѣте дн лѣмѣа цѣрманѣ, ка шѣ дн чѣлѣ dela Черпѣзѣдѣ, пѣнтрѣ кѣ сѣнѣѡѣле cale нѣшѣ потѣ днкѣнѣ, кѣм с'ар нѣтѣ пропѣзне штѣнѣцеле шѣ рѣмѣнште; кѣ тѣте кѣ дн ашезѣмѣнтѣлѣ теолоѡѣкѣ дѣн Черпѣзѣдѣ се пропѣзнѣ тѣте штѣнѣцеле теолоѡѣче дн лѣмѣа рѣмѣнескѣ шѣ днкѣ днтокѣа дѣлѣ сѣстѣма че се зрѣмѣзѣ шѣ ла знѣверсѣтѣѡѣле дѣн тѣтѣ монархѣа авѣстриакѣ, шѣ кѣ тѣте кѣ знѣ дѣнтре прѣзѣдѣ дѣ асѣтѣ опѣнѣзне пѣферѣчѣнтѣ шѣ апѣсѣ, шѣ—аѣ трѣмѣсѣ фѣнѣ не ла Блажѣ, ка сѣшѣ авѣсолѣвѣскѣ стѣдѣеле ѡмпасѣале, шѣ апоѣ фѣнѣ лорѣ леаѣ спѣсѣ де вѣнѣ сѣмѣ, кѣ ла Блажѣ днкѣ се днѣѣаѣ тѣте штѣнѣцеле дн лѣмѣа рѣмѣнѣ, аѣарѣ де чѣле теолоѡѣче, кареле се пропѣзнѣ аѣоло лѣтѣнште кѣ тѣре пѣгѣлѣ сѣѣлетѣскѣ а теолоѡѣлорѣ тѣперѣ, шѣ а попорѣнѣлорѣ, кѣрѣра аѣ сѣ ле фѣз пѣсторѣ сѣѣлетѣштѣ, шѣ пре карѣ де вѣнѣ сѣмѣ кѣ нѣшѣ ворѣ пѣсторѣ дн лѣмѣа лѣтѣнѣ, кѣчѣ попорѣнѣ сѣрманѣ нѣ о штѣ: шѣ аша де стѣдѣеле днѣѣѣдѣте лѣтѣнште дн теолоѡѣе нѣ потѣ аѣче апоѣ нѣчѣ о днтрѣвѣзѣндѣре дн пѣсторѣчѣне; орѣ де вѣескѣ тотѣшѣ сѣ пропѣзнѣ рѣмѣнште, че аѣ днѣѣѣдѣтѣ лѣтѣнште; апоѣ зрѣмѣзѣ дн ворѣвѣре зн шѣрѣ де кѣвѣнте лѣтѣнѣ, стрѣнѣ кѣ тотѣлѣ де чѣлѣ рѣмѣнѣ, шѣ аша стрѣкѣндѣшѣ фѣреа чѣа сѣмпѣлѣ шѣ шѣорѣ а лѣмѣеѣ рѣмѣне, рѣмѣнѣ не'нѣдѣлѣшѣ де попорѣ. Кам тотѣ асѣа се днѣжѣмпѣлѣ шѣ ла поѣ не зпѣле лѣкѣрѣ, кѣ ачѣа нѣкѣ деосѣвѣре, кѣ поѣ нѣ зрѣмѣнѣ шѣрѣ де кѣвѣнѣте лѣтѣнескѣ шѣ конѣстрѣкѣчѣне лѣтѣнѣ, чѣ орѣ пѣмѣѣдѣскѣ орѣ рѣтѣпѣскѣ, дѣн карѣ ворѣ апоѣ асѣтѣне дѣ есте рѣмѣнѣлѣ пѣсте пѣтѣнѣдѣ, ка сѣ днѣелѣгѣ, че врѣмѣ сѣшѣ спѣзнѣмѣ.

Тотѣ dela сѣзѣкѣчѣнеа стрѣнѣ пѣрѣмѣнѣ, че о кѣпѣтѣмѣ поѣ рѣмѣнѣнѣ вѣковѣнѣнѣ дн тѣте шѣкѣле пѣостре кѣарѣ шѣ дн чѣле пѣмѣте пѣчѣзнале, вѣне шѣ аторѣѣла чѣа аѣжѣкѣ, шѣ пѣпѣсарѣа шѣ пѣсѣмѣѣреа чѣа фѣрѣ сѣдѣ не ѣаѣа пѣмѣнѣлѣлѣ, карѣа арѣтѣмѣ фѣдѣ кѣ десѣолѣтѣчѣнеа пѣострѣ морѣлѣ, пѣчѣзналѣ, спѣрѣтѣлѣ. Ноѣ нѣ лѣтѣмѣ партѣ ла ачѣеа нѣчѣ дн кѣпѣ лѣкрѣѣѣвѣ (акѣтѣвѣ), нѣчѣ дн кѣпѣ прѣмѣѣѣвѣ орѣ пѣтѣмѣѣѣвѣ; поѣ пѣлѣ акѣм нѣчѣ нѣ скрѣѣмѣ дншѣ—не чѣва дн лѣмѣа пѣострѣ, нѣчѣ нѣ чѣтѣмѣ кѣрѣѣле шѣ фѣѣле лѣгерѣрѣе скрѣсе рѣмѣнште де фѣраѣѣ поштрѣ рѣмѣнѣ де прѣнтр'ѣлѣте провинѣе сорорѣ Аша d. e. дѣн вѣладеде шѣ колѣн—

деле вравѣлѣ тѣпѣрѣ Ат. Марѣнескѣлѣ с'аѣ трѣмѣсѣ днкѣ пѣнѣте de 6 lѣnѣ нѣ маѣ мѣлѣтѣ декѣтѣ 10 есѣмпларѣе, шѣ пѣлѣ асѣтѣнѣ нѣ с'а трѣкѣтѣ нѣчѣ кѣ—пѣнѣ зпѣлѣ; чѣ стаѣ днкѣ тѣте 10 есѣмп. пѣатѣнѣсе! Трѣстѣ лѣкрѣ!

Еатѣ зрѣмѣрѣе еѣдѣкѣчѣнѣ, че о кѣпѣтѣмѣ дела профѣсорѣѣ пѣрѣмѣнѣ, орѣ десѣрѣмѣнѣдѣ маѣ днѣтѣлѣ.

Ноѣ днкѣ нѣ не кѣпѣштѣмѣ лѣмѣа пѣострѣ вѣне, нѣчѣ modѣлѣ de а кѣѣета рѣмѣнште, нѣчѣ трѣвѣзѣнѣеле пѣостре, нѣчѣ мѣжлѣчѣле пѣечесѣрѣе прѣп кареле сѣ ле днѣдѣстѣлѣмѣ ачѣеа; к'ѣнѣ кѣвѣнтѣ, поѣ нѣ не кѣпѣштѣмѣ пре поѣ дншѣне маѣ нѣчѣдѣекѣм, чѣ кѣпѣштѣмѣ нѣшѣаѣ пре стрѣнѣ шѣ трѣвѣзѣнѣеле лорѣ. Аша ка пѣ'нтрѣакѣтѣ днсѣмпѣмѣ, кѣ поѣ днѣѣѣдѣтѣмѣ дн шѣкѣлѣ вѣнѣ орѣ ѣсторѣа знѣверсѣлѣ а лѣмѣнѣ днтрѣѣе атѣтѣ лѣтѣскѣ кѣтѣ шѣ вѣесерѣчѣскѣ; еар' дѣн ѣсторѣа пѣчѣзнѣ шѣ вѣесерѣчѣе пѣостре рѣмѣне нѣ днѣѣѣдѣтѣмѣ нѣмѣка. Дн асѣфѣлѣ de днпѣрѣѣѣзѣрѣрѣ нѣчѣ нѣ есѣте de мѣрѣре, кѣ знѣнѣ нѣ авѣмѣ нѣчѣ знѣ сѣмѣѣдѣ комѣнѣ; чѣ дѣн конѣтра есѣте о мѣрѣре фѣорѣте тѣре, дакѣ се маѣ аѣлѣ шѣ ла поѣ кѣте знѣ вѣрѣватѣ, кареле сѣ кѣѣете шѣ сѣ лѣкрѣ пѣнтрѣ вѣнѣеле комѣнѣ аѣ пѣчѣзнѣ шѣ аѣлѣ дѣрѣнѣ. Деѣн кѣндѣ се тѣжѣпѣлѣ ачѣета трѣвѣе сѣ не днпѣлѣмѣ de вѣкѣрѣе атѣтѣ поѣ кѣтѣ шѣ орѣ че онѣ вѣне сѣмѣѣторѣнѣ шѣ кѣ атѣта маѣ мѣлѣтѣ конѣпѣчѣзналѣ поштрѣ.

Де ачѣеа не грѣвѣмѣ а днпѣртѣшѣ пѣзѣлѣкѣлѣ пѣашѣ, че ѣ—аѣ фѣкѣтѣ знѣнѣ преа дѣмнѣ фѣнѣ аѣ патриѣе пѣостре ла лѣкѣрѣе маѣ пѣалѣ кѣ скопѣ, ка сѣ мѣжлѣчѣскѣ, ка патрѣа пѣострѣ Бѣковѣна, сѣ рѣмѣнѣ провѣнѣдѣ de корѣнѣ кѣ аднѣмѣнѣстрѣчѣне пѣатѣжрѣлатѣ шѣ de аѣче днпѣнѣте, шѣ сѣ нѣ се сѣзнѣлѣ Гѣлѣѣѣеѣ днпѣрѣзнѣндѣсе кѣ еа.

Черѣреа дндрѣптѣтѣ кѣтрѣ Мѣрѣа Са Днпѣртѣлѣ есѣте комѣнѣсѣ de рѣнѣзнѣтѣлѣ шѣ прѣѣѣосѣлѣ вѣрѣватѣ аѣ пѣчѣзнѣнѣ рѣмѣне Бѣдокѣѣ de Хѣртѣзѣкѣ, шѣ сѣвѣскрѣсѣ de тѣте фѣмѣлѣеле маѣ днсѣмпѣате, прѣекѣм шѣ de кѣтрѣ Есѣчѣл. Са епѣскопѣлѣ вѣесерѣчѣе рѣмѣне дрептѣ кредѣнчѣсе рѣсърѣтене вѣковѣнѣне.

Че есѣте дрептѣ, асѣтѣ черѣре аѣ авѣтѣ пѣлѣ акѣма атѣта асѣкѣлѣтѣре, кѣ Бѣковѣна с'а лѣсѣатѣ, сѣ рѣмѣнѣ шѣ de ачѣ пѣнѣте дѣрѣ de корѣнѣ деосѣвѣтѣ шѣ кѣ дѣѣта са пропрѣрѣ; днсѣтѣ дн прѣвѣнѣда аднѣмѣнѣстрѣчѣнѣнѣ с'а сѣзнѣсѣ Гѣлѣѣѣеѣ. Асѣтѣ сѣзнѣперѣ фѣкѣ не Бѣковѣнѣнѣ, ка сѣ се прѣгѣтѣскѣ акѣм кѣ о дѣпѣтѣчѣне, ка сѣ тѣргѣ ла Мѣрѣа Са Днпѣртѣлѣ, сѣлѣ рѣѣе дѣн поѣ а не сѣкѣтѣ шѣ de ачѣ асѣтѣ пѣферѣчѣре карѣ сѣсѣ пѣте се прѣвѣште кѣ ар фѣ кѣ скопѣ —, шѣ аѣ аѣче кѣпѣосѣкѣтѣ, кѣ дѣра е гѣта сѣ порте дн—

самі, че се чере спре същипчиънеа гъвернълѣ про-
пріѣ. —

Аичі днфъдшезѣ черереа, че с'а дндрептатѣ къ-
трѣ Мърія Са Днпъратѣлѣ дн прівінца ачѣста дн Ізпа
лѣі Мартіе 1860, пентрѣ ка парте съ о кзноскъ пѣ-
влкълѣ де акъм, еар' парте съ рѣмѣлѣ ка знѣ докъ-
мжнтѣ историкѣ, дн кареле съ штѣ стрѣнепоуіі по-
штрїі зрмаші, че аѣ фѣкътѣ стрѣвнїі лорѣ, дн прівінца
Ферїчірїі пѣчївнїі шї а патрией, шї съ пѣшѣскѣ шї еї
маї департе пре ачелѣ дрѣмѣ сїнгрѣфѣ Ферїчідївѣ. Пе-
тїчївнѣа сѣлѣ:

Маїестате!

Стрѣвѣндѣ дн пѣвлкѣ пре кѣі деосевїте шї со-
сїндѣ шї пѣлѣ ла пої ачеа штїре, кѣ міністерїалѣ ч. р.
аре де кѣдетѣ съ сѣлѣлѣ Бъковїна дн прівінца адмі-
нїстрацївѣ Іа гъвернълѣ дн Галїціа, а днплѣтѣ інімеле
кредїношїлорѣ Бъковїенїі кѣ аджкѣ трїстѣчѣне шї ле
днсѣлѣ чеа маї маре шї маї серїосѣ грїжѣ пентрѣ
вїторїалѣ провинцїей лорѣ. — Днкѣ нѣї преа де мѣлтѣ,
де кѣндѣ асте дозе провинцїе аѣ фостѣ днпрезнате
полїтїчеште. Бъковїенїі днкѣ'шї аджкѣ а мїнте вїне,
кѣндѣ патрїа лорѣ, ка алѣ 18-ле шї челѣ маї депър-
татѣ черкѣ алѣ Галїцїей, се днпъртѣшїа фортѣ пе
спонче (не сѣвїре), фортѣ тѣрзїѣ шї дн тѣсѣра чеа
маї пїдїгѣрїтѣ де вїнефачерїле знѣї окжртвїрїі регла-
те, днделентѣ шї вїневоїторѣ; еї дншї амїнтескѣ преа
вїне, кѣмкѣ днтереселе лорѣ пропрїе шї дїферїте дн
орїче кїпѣ де челе галїцїене атѣтѣ дн фїїндѣ, кѣтѣ шї
дн фоартѣ нѣ се лѣа маї нїчї де кѣм дн самѣ, парте
пентрѣ депъртареа ачестїї черкѣ ашезатѣ пе чеа маї
дн афарѣ марцїне а дѣржмѣлѣ окжртвїрїї прекъм шї
а монархїей, парте шї пентрѣ неднделецереа лорѣ
дн датїне, лїмѣлѣ, релецївнѣ, реферїнцеле соціале шї
лїп селе матерїале, че се рѣзїемаѣ пе ачеле днтересе,
чї дѣнселе фѣрѣ Ісате днтр'о атѣрѣчѣне тїкѣлоасѣ,
орї днсѣ се сѣлѣнеаѣ знѣї тѣсѣре непотрївїте шї
нескѣсе дн реферїнцеле деосевїте але Бъковїенїі, кѣтѣ
шї деспре негрїжїнца ачестей адѣсѣетѣре етеродене
кѣтрѣ ачѣстѣ цѣрѣ дїферїтѣ.

Фѣрѣ съ днтрѣмѣлѣ кѣ де атѣрѣнѣлѣ дн рецїс-
трѣлѣ грешелелорѣ адмїнїстрѣдїве, фїз де ажнѣсѣ а фаче
аїче нѣмаї ачѣстѣ овсерѣчѣне: кѣ о адмїнїстрѣчѣне
провїнцїалѣ, мѣнцїнѣтѣ де алта стрѣнѣлѣ дѣлѣ зн дїфе-
рїтѣ модѣ де прївїре шї де днтересе, де вѣлѣ самѣ
нѣ се пѣте нѣне дн фѣрнѣтеа знѣї цѣрї атѣтѣ де део-
севїте, прекъм есте патрїа нѣстрѣ, фѣрѣ де аї адѣче
пагѣве дн днтереселе челе маї неапѣравере шї аї
десѣвлї лїпселе челе маї сїмцїте. Ла ачѣста се маї

адаоѣе шї ачѣа днпрецїзѣрѣре, кѣ дакѣ цїнѣтѣлѣ адмі-
нїстрѣдївѣ галїцїанѣ челѣ кѣмплїтѣ де маре шї пѣлѣ
акъма, шї кареле дѣлѣ тѣте семпеле се ва маї тѣрї
днкѣ, кѣрѣїа нѣ і се пѣте асѣмена кѣ тѣрїмеа нїчї
знѣлѣ дн тѣтѣ днпѣрѣдїа астрїакѣ, с'ар маї тѣрї
шї кѣ дѣра нѣстрѣ: атѣнчї дѣлѣ сперїїнца фѣкѣтѣ дн-
деовште пѣлѣ акъм, амѣ аѣеа съ аштепѣтѣмѣ о адмі-
нїстрѣчѣне преа нѣдїнѣ днгрїжїтѣорѣ, о адмїнїстрѣчѣне
сѣпрафїцїалѣ, кареа ар зрмѣ дн тѣте днпѣмплѣрїле
знѣлѣ шї ачѣла формѣларїѣ апѣмїтѣ; ачѣста амѣ аѣеа
съ о аштепѣтѣмѣ кѣ атѣта маї вѣртосѣ фѣцѣ кѣ знѣ
цїнѣтѣ адмїнїстрѣдївѣ деосевїтѣ, кѣм е алѣ нѣстрѣ, ка-
реле ка съ се пѣтѣ адмїнїстра днтр'нѣлѣ кїпѣ днде-
лентѣ, дрѣнтѣ шї Ферїчідївѣ, аре трѣвїнцѣ де зн стѣ-
дїѣ пропрїѣ алѣ реферїнцелорѣ шї днтереселорѣ сале
челорѣ кѣ тотѣлѣ деосевїте, кареле орї шї кѣм съ фїз,
нѣ се потѣ прїчене нїчї днтрѣвїнца дн депъртаре
маре де кѣтрѣ дерегѣторїі маї палцї, дѣкѣ нѣ'шї кѣ-
штїтѣ деспре ачелеа кѣноштїнцѣ немїжлѣчїтѣ ла фѣца
Іокѣлї прїн стѣдїѣ днделѣнѣатѣ.

Кѣрѣсѣлѣ афачерїлорѣ полїтїче, кареле есте шї
пѣлѣ акъм десѣлѣ де трѣгѣлѣторїѣ, ар трѣвїї пре
лѣнѣлѣ ачестеа прїн рекїемѣчѣнеа чеа прескрїсѣ ла гѣ-
вернълѣ галїцїанѣ съ девїтѣ прїн зрмарѣ днкѣ шї маї
днчетѣ шї маї трѣгѣлѣторїѣ; днтереселе атѣтѣ челе
прївате, кѣтѣ шї челе пѣвлїче съ фїз еспѣсе знѣї дн-
тѣрѣрїі днкѣ шї маї марї; калеа, че стѣ акъм дескїсѣ
спре Вїена кѣтрѣ лѣкѣрїле челе маї палте, с'ар фаче
дндоїтѣ маї лѣнѣлѣ прїн днкѣнцїѣрѣлѣ прѣсте Леїна
(Лембергѣ) шї прїн днтрѣрїереа че с'ар фаче аколо;
аша дарѣ рефѣрѣта днвѣнѣтѣдїторїѣ, ла кареа се цїн-
теште, ар трѣвїї съ деценѣрезе днтр'о стрїкѣчѣне не-
пратїкѣ а стѣрїлорѣ шї днтр'о пагѣлѣ днвѣсѣратѣ а
цѣрїї нѣстрѣ.

Фѣцѣ кѣ асѣелїѣ де днпрецїзѣрїі, че не аме-
рїнцѣ кѣ перїкїе шї рѣлшїрї, кїарѣ атѣнчї не кѣндѣ
монархїа шї-а пропѣсѣ, съ се реформѣе спре вїне,
кѣтезѣмѣлѣ а не дндрепта ла грацїа шї дндрѣрѣеа дн-
пѣрѣтѣскѣ а Мѣрїей Тале, шї а Те рѣга а не лѣса дн
стареа адмїнїстрѣдївѣ, дн кареа сѣпѣтѣмѣ, шї а нѣ не
сѣлѣне гъвернълїі галїцїанѣ; кѣчї кѣ асѣелїѣ де тѣсѣрѣ
ар прївї-о кѣ тотѣ дрѣнтѣлѣ фїѣкарѣ бѣковїенѣлѣ кре-
дїносѣлѣ шї вїне кѣдетѣторїѣ ка о адеѣвѣратѣ непоро-
чїре а цѣрїї сале.

Цїпта, стѣрѣнцѣа шї пѣзѣнцѣа чеа маї днсѣмпна-
тѣ а гъвернълїі есте дн зїоа де асѣтїі пѣстрѣрѣеа дн
екѣномїа стѣтѣлѣ; шї днтрѣ адеѣвѣрѣ, фїѣкарѣ астрї-
акѣ патриѣтѣ се сїмте дндемнѣатѣ а арѣта Мѣрїей Тале

чеа маї профандъ тълдъмїтъ пентрѣ ачестѣ системѣ пѣстрѣдївѣ атѣтъ de неапѣраверѣ ши de тѣнтѣдївѣ дн грелеле дмпредїзрѣрї фїнанціале de аствѣї. Днсъ прїн вїтеле вїедеї поборѣлорѣ маї кѣрде днкѣ ши алѣ сѣлїе, декѣтъ челѣ кѣратѣ материалѣ, ши стрѣмѣрѣлѣ сѣсїдїнѣчнїї de сїне, алѣ концентрѣрїї ши алѣ адмїнїстрѣчнїї de сїне лѣкрѣ ши цесе днкѣ маї гравнїкѣ, маї фѣрѣ рѣдаре ши днтр'нѣ кїпѣ маї нешгерсѣ, декѣтъ стрїмтѣреа фїнанціалѣ ши дндрептѣчнеа еї. Бѣковїнеанлѣ, кареле се вѣкѣрѣ аствѣї, кѣ атѣрнѣ дела Вїеана, нѣ сїмте нїчї ка кѣм вр'нѣ стрѣмѣрѣ, сѣ атѣрне асемене дела Леїна, ши елѣ се проденеште контра знеї пѣсечнїї полїтїче сѣвѣрдїнате, кѣреїа і се дмпротївеште аша de апрїатѣ тїтлѣлѣ челѣ de дѣкатѣ; елѣ штїе, кѣ домнѣлѣ сѣлѣ стѣлнїторїс пїндѣ дн кѣмпнѣлѣ дорїнда цѣрїї чеа преа дндрептѣдїтѣ ши сїмдїтѣ дїн адѣнкѣ, ва афла кѣ нѣ се кѣвїне нїчїдекѣм, ка сѣ десфїїндезе неатѣрнареа Бѣковїнеї, пре ачестѣ дар адеврѣатѣ дмпѣрѣтескѣ, нѣмаї дїн касе de пѣстраре, ши днтереселе еї пѣчїнале, полїтїче ши прївاته сѣ ле жертѣескѣ каселорѣ фїнанціаре, кареле, прївїндѣ ла пѣстрареа че с'ар пѣтѣ ажнѣе дн кїпѣлѣ ачеста, сѣнт кѣ тотѣлѣ неднсемнате, ши кїарѣ пентрѣ ачесеа нѣ потѣ нїчїдекѣм сѣ дїѣ кѣмпнѣлѣ дїрѣнтѣ кѣ жертѣеле, че с'ар дмпнѣе цѣрїї дн кїпѣлѣ поменїтѣ. — Ла ачестеа се днсоцеште маї департе днкѣ ши ачесеа, кѣ Бѣковїна арѣнкѣ не анѣ о сѣмѣ de 12,600 фр. 33½ кр. de арїїнтѣ днкѣ дїн партеа фондѣлѣ релїціонарїї спре скопѣрї адмїнїстрѣдїве ла деосебїте дерегѣторїї налте ши жѣсе, афарѣ de цѣрїї ши de алте контрївїзїрї; децї пѣте сѣ чѣрѣ дн кїпѣ петѣгѣдїверѣ, ка ачестѣ сѣмѣ днкѣ сѣ і се сокотѣскѣ ши сѣ і се скадѣ ла сокотѣла спеселорѣ адмїнїстрѣчнїї еї неатѣрнате.

Афарѣ de ачеста кѣтъ de непотрївїтѣ лѣкрѣ с'ар пѣрѣ гѣвернѣлї дмпѣрѣтескѣ, ка сѣ контопѣскѣ d. e. цѣра de корѣнѣ злѣгѣрескѣ кѣ зна австрїакѣ цертѣнѣ свѣтѣ о адмїнїстрѣчне нѣмаї дїн касеа вїстерїеї статѣлѣ, тотѣ аша de непотрївїтѣ тревѣе сѣ се сокоатѣ прїн зрнаре днкорпорѣчнїеа ачестеї цѣрїї ротѣне кѣ чеа полонѣ.

Ачесте жертѣе ар фї пентрѣ Бѣковїнеї кѣ атѣта маї сїмдїте, кѣ кѣтъ еї дела статорнїчїреа адмїнїстрѣчнїї неатѣрнате дн кѣче аѣ днчепѣтѣ а гѣста фрѣптеле ачелеїа, ши а кѣнѣште кѣ гѣвернѣлѣ дїн Чернѣвдї есте пентрѣ дншїї кѣ мѣлѣ маї вѣнѣ ши маї прїїнчїосѣ декѣтъ челѣ галїціанѣ. Темеїрї доведїтѣре деспре ачеста не сѣнт зрнѣтѣореле: С'аѣ фѣкѣтѣ дрѣмѣрїї позе, с'аѣ днтемеїатѣ шкѣле позе, фондѣлѣ весерїчеї

ротѣне Бѣковїнеа дрептѣ-кредїнѣчѣсе с'а адмїнїстратѣ маї вїне ши с'а аплекатѣ спре скопѣрїе цѣрїї, деспѣгѣвїреа пѣмѣнтѣлѣ с'а фѣкѣтѣ днтр'нѣ кїпѣ амѣсѣратѣ; фїїї весерїчеї дрептѣ кредїнѣчѣсе рѣзѣрїтене, кѣрїї сѣнт дн Бѣковїна чеї маї мѣлїї ла нѣмѣрѣ с'аѣ трѣтатѣ днтр'нѣ гїпѣ кѣ мѣлѣ маї дрептѣ, індѣстрїа ши агрономїа аѣ лѣатѣ знѣ свѣрѣ ши о днпайнтаре мѣлѣ маї репедѣ, капїтала цѣрїї пѣстрѣ с'а лѣдїтѣ ши с'а днфрѣмѣсѣдатѣ, с'а днтемеїатѣ фнндѣчнїеа лѣї Францїскѣ ши а Елїсаветѣї спре спрїжїнїреа днвѣдѣчїелорѣ ши а непѣгнѣчїонлорѣ, с'а днтемеїатѣ о вїблїотекѣ пропрїѣ провинціалѣ ши с'а днзестратѣ кѣ фондѣрї фѣрте днсемнате нѣмаї прїн контрївїзїрї de вѣнѣвоїе; с'аѣ фѣкѣтѣ тѣте прегѣтїрїе черѣте, сѣ се днтемеїеѣзѣ о касѣ de пѣстраре, асемене с'аѣ фѣкѣтѣ ши алте мѣсѣре de тотѣ фелїлѣ, прїн кареле се налѣѣ ши се спѣреште днфлорїнда ши вїтеле цѣрїї, ла кареле тѣте їа парте немїжлѣчїтѣ демнѣлѣ гѣвернаторїс челѣ de акѣм алѣ цѣрїї, ши каре мѣсѣре пентрѣ скѣртаре нѣ ле маї днсемнѣмѣлѣ аїче анѣме.

Децї сѣвѣскрїшїї дн чеа маї адѣнкѣ реверїндѣ потѣ сѣ фїѣ преа днкредїнѣдїї, кѣ воїа Мѣрїеї Tale нѣ пѣте фї нїчї днтр'нѣ кїпѣ, ка днфлорїреа чеа маї днвѣлншгѣтѣ ши десвѣлїчнїеа чеа маї гравнїкѣ материалѣ ши спїрїтѣалѣ сѣ се прѣдїзїескѣ маї пѣдїнѣ декѣтъ нїште черїнде фїнанціаре, кареле промїтѣ вїстерїеї статѣлѣ знѣ сечерїшѣ нѣмаї преа неднсемнатѣ прївїндѣ ла кѣрпнѣсѣлѣ цѣрїї ши ла тїкѣлѣ нѣмѣрѣ алѣ дерегѣторїелорѣ, че с'ар пѣтѣ делѣтѣра, ши кїарѣ пентрѣ ачесеа нїчї веї лѣса, ка ачестѣ мѣсѣрѣ сѣ се адѣкѣ днтрѣ днплїнїре.

Прївїндѣ ачестѣ лѣкрѣ маї деапрѣне, ачесте касеа фїнанціаре маї кѣ с'ар пѣтѣ нѣмї преа крѣдїтѣре, преа аспре ши преа скрѣнѣлѣсе, фадѣ кѣ о цѣрѣ, кареа пре лѣнѣг знѣ венїтѣ тоталѣ de 1,900,000 фр., че кѣрѣ дн вїстерїа статѣлѣ, маї дѣ днкѣ ши адаосѣлѣ челѣ de 12,600 фр. поменїтѣ маї сѣсѣ, прїн зрнаре дѣ десѣле мїжлѣче вѣнештї спре аконерїчнїеа спеселорѣ адмїнїстрѣчнїї пропрїе неатѣрнате.

Кѣ тѣте ачестеа не de алѣ парте се пѣте дн-кѣвїїнда редѣкѣчнїеа ши днмїзїдїнѣчнїеа зпорѣ дерегѣторїї фѣрѣ нїчї о зїгнїре ши кѣртїре.

Маї фїе-не їертатѣ а фаче днкѣ о обсерѣчнїе, кѣ адїкѣ цѣра пѣстрѣ с'а днтрѣнатѣ кѣ Австрїа сѣвѣкѣндѣчїнїеа, ка сѣ се пѣстрѣзе дн statu quo; децї de с'ар днтрѣна акѣм кѣ алѣ провинѣ, с'ар фаче ши маї маре аватере дела ачеа кѣндѣчїнїе; пентрѣ кѣ дн statu quo се кѣрпнѣде нїнѣте de тѣте дре пѣлѣ адмї-

пiстръчнii лiбере шi неатърпате, апоi асть администръчне с'ар десфинда шi с'ар нiмичi къ тотълъ, дакъ цера ностръ с'ар сзвне алтеi провинце.

Маiestате! Дакъ тiмълъ де фацъ дшi аре дрептърiе сале, апоi шi челъ вiиторiс днкъ дшi аре не але сале. Днфлорiеа маi тiмърiс сещ маi тързiъ, маi авътъ сещ маi недисеплатъ а Бъковiнеi ва лъа дн декърсълъ тiмълъi о днржърiнцъ фиинциалъ шi о днпiтръичне фбрте маре асзпра църлоръ ромъне челоръ дiн лънптръiлъ днпъръдiеi шi челоръ дiн афаръ, каре воръ пзте жъдека дъпъ ачееа прецълъ шi гiвъчiа администръчнii австриаче дн прiвiнда скопърлоръ кълтъреi, шi анъте вечiеле църi ромъне дъпърене дн декърсълъ фъртънбселоръ скiмъчънii шi тжмплърi вiиторе, кареле поте нъ сзнт департе, шi кареле аскъндъ дн сiне стръмъчънii де църi днкъ непревъзте шi неаштептате, дшi воръ регъла шi дндрелта симпатиеле опрi антипатиеле, аплекареа опрi неаплекареа, алипiеа кътръ статълъ Австриеi, опрi фърiеа де еiлъ кiаръ дъпъ кiпълъ ачела, къ кареле се воръ тръта ромънii австриачi де кътръ Австриа, шгiндъ вiне ачеле провинце ромъне, къ шi елс апоi тотъ де асть тръгаре ар аве парте. Контеле Stadion, зълъ дiн чеi дiнтъi вървадi политичi аi Австриеi, зълъ дiн чеi маi кредитиошi шервi аi Маiestъдii Тале, кареле спре пъререа де рълъ фъръпiтъ преа тiмърiс, а ростiтъ дн ачестъ спiритъ въртъореа аксиомъ къмпънiторъ пентръ Бъковiна, токма атънчi къндъ а днчелътъ днгиашi датъ а се iвi ачела idee деспре стареа короналъ чеа де сiне стълъторъ а ачестеi провинце, зiкъндъ: „Бъковiна сь се факъ зпъ моделъ, дн кареле сь се огiндеаскъ църiеле вечiне.“

Къ асфелиъ де аштептърi шi семне стрълъчiте а днтратъ patria ностръ дн стареа (рангълъ) църлоръ де коронъ де сiне-стълъторе. Бъковiна аре тотъ къвълтълъ сь се тѣмъ, къ днпрезъндъсче шi сзпънъдъсче Галициеi i се ва тжмпла кiаръ контрарiълъ аксиомеi де сзсчъ, шi ва къдѣ да о църъ де коронъ нъмаi пърътъ шi нъмаi къ нътеле, сар' нъ дн фаптъ; де ачееа даръ лiпсiндъ зпъ органъ лецiитъ азъ църiи, сь дндрѣнтъ прiн ноi, ка прiн нiште патриодi прiвадi кътръ Мърiа Та къ ръгареа чеа маi змiлитъ шi маi фервiнте :

Ка Мърiа Та дългате шi лъминате днпърате сь вiневоештi а лъса Бъковiна дн стареа де фацъ, сь фiъ църъ де коронъ неатърпатъ де алтъ провинцъ, нiчi сь се сзпълъ гъвернiълъ галицианъ, чi сь'шi пъстреже пентръ тотъ деаъна propria администръчне неатърпатъ чеа де акът.

Аштептъндъ къ сперацъ дндрептъдiтъ днплинiчнеа ачестеi черерi фервiнцi, рътълнемъ къ челъ маi профъндъ симпетънтъ де реверiнцъ дн аплекаре шi алипiре некълтiтъ

Аi Маiestъдii Тале

шервi шi сзпъшi преа плекадi шi аскълъторi:

(Фрмѣзъ сьвокрiшii.)

A s e m e n a r i .

Precum sôrele atunci e mai splendidu, candu ceriulu e mai curatu: asia si vertutile nôstre atunci voru straluci mai tare, candu vomu duce o viatia precatu se pôte mai morale. —

Precum intr'o naia e de lipsa unu carnuitoriu, pentruca de altmintrea se arunca încoце si incolu; asia neincungiuraveru de lipsa e si in acêsta lume unu gubernatoriu intieleptu, care infrumsetiatulu acestu universu selu guberneze. —

Precum se strica carnea ne-sarata: asia se strica si sufletulu fora de patimiri. —

Precum iern'a arborii intru atata suntu tristi, incatu abia poti face deosebire între maru si peru; éra primavera capata o viétia noua, tóte inflorescu si inverdiescu: asia si noi numai pene la unu tempu vomu fi in sinulu pamentului, dupa acea ca Isusu ne vomu tredî intru una alta viatia noua. —

Precum pre bani este tiparitu tipulu Imperatului: asia in sufletele nôstre este versatu tipulu lui Dumnedieu. —